

Î N C H E I E R E

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL ”Ecruisaj” reprezentată de avocatul Spoială Vladimir,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Sloninov împotriva SRL ”Ecruisaj” și Grigore Ciobanu cu privire la anularea actelor fictive/simulate și încasarea în mod solidar a salariului, bonusului la salariu, restanței, indemnizației de concediu neachitată, venitului ratat, penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Sergiu Sloninov, casată hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 08 iunie 2017, Sergiu Sloninov a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”Ecruisaj” și Grigore Ciobanu cu privire la obligarea achitării taxelor și impozitelor către Inspectoratul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări în Medicină; obligarea eliberării certificatelor fiscale-contabile pentru perioada de angajare și încasarea în mod solidar a salariului, bonusului la salariu, restanței, indemnizației de concediu neachitată, venitului ratat, penalității și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii, Sergiu Sloninov a invocat că la 24 octombrie 2016, a încheiat cu SRL ”Ecruisaj” contractul individual de muncă nr. EC-SS 01/2016 și acordul adițional nr. 01 la contractul individual de muncă, pentru inițierea procedurilor legate de încasarea creanței de la SRL ”Expertlab”.

La 25 noiembrie 2016, a predat lucrul executat în baza contractului individual de muncă și al acordului adițional, în acest sens fiind semnate borderourile de executare a lucrului. Pentru lucrul efectuat, urma să primească suma de 30000 lei, însă angajatorul a solicitat amânarea momentului achitării acestei sume, invocând că are anumite probleme.

La 02 martie 2017, în urma unei întâlniri cu administratorul SRL ”Ecruisaj”,

Grigore Ciobanu, ultimul l-a informat despre intenția sa de reziliere a contractului individual de muncă încheiat cu Sergiu Sloninov. Părțile, pe cale amiabilă, au stabilit că urmează să rezilieze contractul individual de muncă, cu achitarea salariului pe 3 luni, în mărime de 6000 lei și restanța în mărime de 30000 lei. Astfel, a întocmit acordul adițional nr. 2 la contractul individual de muncă, care urma să fie semnat de părți la 03 martie 2017, însă Grigore Ciobanu s-a eschivat de la discuții și întâlniri.

A expediat o somație către SRL "Ecruisaj" prin intermediul poștei electronice, prin care a solicitat achitarea salariului pentru perioada februarie-aprilie 2017, în mărime de 6000 lei, achitarea adaosurilor pentru perioada februarie-aprilie 2017 în mărime de 9000 lei, achitarea restanței în mărime de 30000 lei conform acordului adițional nr. 01 la contractul individual de muncă, comunicarea intenției de reziliere a contractului și desemnarea unui reprezentat pentru transmiterea actelor, achitarea sporurilor de reziliere a contractului individual de muncă, în mărime de 15190,35 lei din acțiunile cu SRL "Estcon Construct", în mărime de 10101,23 lei din acțiunile cu SRL "Laridan Lux" și în mărime de 67648 lei acțiunile cu SRL "Expertlab, achitarea taxelor și impozitelor către Inspectoratul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări în Medicină. Deși nu a primit nici un răspuns la somația sa, a continuat să execute obligațiile sale ce reies din raportul de muncă.

Din motiv că nu a primit nici un răspuns la somația sa, la data de 17 mai 2017, a expediat în adresa SRL "Ecruisaj", prin intermediul curierului poștal, o cerere de demisie – somație repetată, prin care a comunicat despre demisia sa începând cu data de 01 iunie 2017, totodată solicitând și plățile ce i se cuvin în legătură cu executarea contractului individual de muncă.

La 19 mai 2017, prezentându-se la ședința de judecată în calitate de reprezentant al SRL "Ecruisaj" în litigiul cu SRL "Laridan Lux", s-a întâlnit cu Grigore Ciobanu, care l-a informat că nu mai are nevoie de serviciile sale și că contractul de muncă a fost reziliat.

La 22 mai 2017, a recepționat pe poșta electronică, de la SRL "Ecruisaj" o serie de acte, pe care le consideră nule. Drept răspuns, a expediat repetat cererea de demisie-somație, însă nu a primit nici un răspuns la acesta.

Pe parcursul examinării cauzei, Sergiu Sloninov a depus o cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat anularea actelor fictive/simulate emise de către SRL "Ecruisaj" ca fiind lovite de nulitate – ordinul de concediere și procesul-verbal din 02 martie 2017; încasarea în mod solidar de la SRL "Ecruisaj" și Grigore Ciobanu în beneficiul lui Sergiu Sloninov suma de 271 306,90 lei, constituită din: suma de 12 000 lei cu titlu de salariu; suma de 12 000 lei cu titlu de bonus, suma de 30 000 lei cu titlu de restanță, suma de 3055,56 lei cu titlu de indemnizație de concediu; suma de 89 213,21 lei cu titlu de venit ratat; suma de 44 016,48 lei cu titlu de penalitate și suma de 31 021,65 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), a fost respinsă ca neîntemeiată înaintată de Sergiu Sloninov.

Pentru a respinge acțiunea lui Sloninov Sergiu prima instanță a reținut că, relațiile de muncă se stabilesc și se reglementează exclusiv în baza legii, a contractului individual de muncă, contractelor colective de muncă și în baza

tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Prin urmare nu poate salariatul să elaboreze acorduri adiționale prin care să stabilească condiții referitor la sumele de bani ca bonusuri și adaosuri la salariu pe care le are de plătit angajatorul către salariat după cum s-a procedat în speța dată.

Mai mult, plata bonusurilor și adaosurilor la salariu este dreptul și nu obligația angajatorului. Acesta poate utiliza mijloacele date atunci când consideră de cuviință să aprecieze munca exemplară a salariaților. Mărimea bonusurilor și adaosurilor de asemenea se stabilește de către angajator, salariatul nu poate să impună o anumită sumă de bani ca bonus lunar sau să impună angajatorul să utilizeze anumite formule la calcularea bonusurilor și adaosurilor. De asemenea, salariatul nu poate să refuze îndeplinirea obligațiilor de serviciu dacă angajatorul a decis să nu achite careva bonusuri sau adaosuri la salariu pentru o anumită perioadă.

Totodată, prima instanță a notat că, raporturile existente între reclamant și societatea pârâtă nu se încadrează în raporturile de muncă tipice, deoarece munca efectuată de Sergiu Sloninov are trăsăturile unui contract de prestări servicii juridice, în care de fapt nu se respecta disciplina muncii prevăzută de legislația muncii, or Sergiu Sloninov nu s-a comportat niciodată ca un salariat aflat în raporturi de subordonare față de angajatorul său. Reclamantul și pârâtul se întâlneau mereu la o stație de alimentare cu carburanți ca să discute despre obligațiile de serviciu, dar se întâlneau la solicitarea și disponibilitatea reclamantului, adică salariatului, deoarece acesta desfășoară activitate prin cumul la mai multe întreprinderi. La fel, Sergiu Sloninov a declarat că a fost plecat din țară fără a solicita permisiunea angajatorului pentru a absenta de la serviciu și fără a înștiința angajatorul despre faptul plecării sale. Relațiile de subordonare și disciplina muncii lipsea cu desăvârșire în relațiile dintre angajator și angajat, în speța reclamant și societatea pârâtă.

Instanța a mai notat că, pe timpul executării contractului de muncă Sergiu Sloninov nu a respectat obligațiile de a îndeplini conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă și nici nu a respectat disciplina muncii. Îndeplinirea conștiincioasă a muncii presupune depunerea efortului maxim în prestarea muncilor stabilite în contractul individual de muncă cu condiția că angajatorul respectă drepturile salariatului, iar condiționarea depunerii efortului maxim în prestarea muncii, cu plata adaosurilor la salariu și un anumit procent din sumele încasate în instanță diminuează caracterul conștiincios la îndeplinirea obligațiilor. Nerespectarea disciplinei muncii s-a manifestat prin neprezentarea la examinarea necesității de concediere, pe care angajatorul a înaintat-o salariatului, prin acest lucru s-a mai manifestat și atitudinea indiferentă față de obligațiile de muncă și buna funcționare a companiei pe care o are reclamantul.

Prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Sergiu Sloninov, casată hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost anulat ordinul de concediere a lui Sergiu Sloninov din 02 martie 2017.

A fost încasat de la SRL "Ecruisaj" în beneficiul lui Sergiu Sloninov: suma de 8000 lei cu titlu salariu pentru perioada februarie-22 mai 2017; suma de 30 000 lei cu titlu de restanță, pentru lucrul efectuat conform acordului adițional nr.1; suma

de 3055,56 lei cu titlu de indemnizație de concediu neachitată pentru perioada 24 octombrie 2016-22 mai 2017.

În rest, pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

Pentru a emite soluția în cauză, instanța de apel a indicat că, potrivit contractului individual de muncă și acordului adițional la acesta, Sergiu Sloninov avea atribuțiile de reprezentare a angajatorului în relația cu persoane juridice, fizice, instituțiile statului și alte state, prin purtarea de negocieri, intentarea, participarea în procesele și acțiunile intentate de angajator în Republica Moldova și alte state, în interesul și din contul angajatorului.

Astfel, în opinia instanței de apel ordinul de concediere a lui Sergiu Sloninov în temeiul art. 86 alin.(1) lit. k) al Codului muncii este neîntemeiat și urmează a fi anulat, având în vedere că salariatul, pe perioada exercitării atribuțiilor ce reies din contractul individual de muncă și acordul adițional la acesta, nu mânuia nemijlocit valori bănești sau materiale ale angajatorului, cu Sergiu Sloninov nefiind încheiat contract de răspundere materială deplină, acesta având atribuția de reprezentare a angajatorului, prin purtarea de negocieri, intentarea, participarea în procesele și acțiunile intentate de angajator, precum și din motivul că la emiterea ordinului de concediere angajatorul a încălcat procedura emiterii acestuia.

Colegiul de apel a reținut că, SRL "Ecrusaj" nu a solicitat salariatului Sergiu Sloninov o explicație scrisă privind fapta comisă, în acest sens nefiind prezentat nici un înscris. Or, în citația expediată în adresa salariatului, nu a fost formulată cerința cu privire la prezentarea unei explicații scrise privind fapta comisă. Mai mult, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării citației respective de către Sergiu Sloninov. SRL "Ecrusaj" nu a făcut dovada constatării abaterii disciplinare comise de Sergiu Sloninov în raporturile de muncă cu acesta, în acest sens nefiind întocmit nici un act de constatare.

La fel, angajatorul nu a indicat în ordin temeiurile de fapt ale aplicării sancțiunii, termenul în care sancțiunea poate fi contestată și organul în care sancțiunea poate fi contestată. Ordinul de concediere nu a fost comunicat salariatului Sergiu Sloninov sub semnătură, acesta fiind adus la cunoștința ultimului abia la data de 22 mai 2017 prin intermediul poștei electronice.

Totodată, din cuprinsul procesului-verbal al adunării privind concedierea lui Sergiu Sloninov din 02 martie 2017, rezultă că ședința din 02 martie 2017 nu a avut loc, chestiunea privind concedierea lui Sergiu Sloninov fiind amânată pentru data de 13 aprilie 2017, iar din conținutul citației din data de 06 aprilie 2017 (nerecepționată de Sergiu Sloninov), rezultă că ordinul de concediere a lui Sergiu Sloninov a fost emis la 02 martie 2017.

În acest context, instanța de apel a considerat întemeiată pretenția lui Sergiu Sloninov cu privire la încasarea sumei de 8000 lei, cu titlu de salariu pentru perioada februarie - 22 mai 2017, or din explicațiile părților este cert că SRL "Ecrusaj" a efectuat ultima plată a salariului la începutul lunii februarie 2017.

Mai mult, părțile au stabilit prin acord adițional achitarea sumei de 10000 lei pentru pregătirea/depunerea actelor preliminare și a sumei de 20000 lei net pentru participarea, pregătirea, depunerea actelor în instanța de fond, iar potrivit borderourilor de calcul semnate de ambele părți, fără obiecții pe marginea acestora, Sergiu Sloninov a executat în mărimea deplină lucrul, instanța de apel considerând

necesar de a admite pretenția lui Sergiu Sloninov cu privire la încasarea din contul SRL "Ecruisaj" a sumei de 30000 lei cu titlu de restanță.

Din raționamentele expuse mai sus, precum și ținându-se cont de legislația muncii în vigoare, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată pretenția lui Sergiu Sloninov cu privire la încasarea indemnizației de concediu în mărime de 3055,56 lei.

La 01 aprilie 2019 (prin oficiul poștal), SRL "Ecruisaj" reprezentată de avocatul Spoială Vladimir a declarat recurs împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat și a interpretat eronat legea precum și a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului, iar aprecierea probelor a fost arbitrară, erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

La 01 iulie 2019, Sloninov Sergiu a depus o referință la recursul declarat de către SRL "Ecruisaj" reprezentată de avocatul Spoială Vladimir, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SRL "Ecruisaj" reprezentată de avocatul Spoială Vladimir, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SRL "Ecruisaj" reprezentată de avocatul Spoială Vladimir, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul

evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către SRL ”Ecruisaj” reprezentată de avocatul Spoială Vladimir.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SRL ”Ecruisaj” reprezentată de avocatul Spoială Vladimir.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova